

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 20P/188/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513220874
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Talašová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2014:1513220874.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v konaní pred sudkyňou JUDr. Klaudiou Talašovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú D. C., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, dieťa rodičov: matky X. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., O. XX a otca M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., O. XX, t.č. v Z. a Z. J., Q. 5, ex offo o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

Okresný súd Bratislava V v konaní pred sudkyňou JUDr. Klaudiou Talašovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú D. C., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, dieťa rodičov: matky X. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., O. XX a otca M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., O. XX, t.č. v Z. a Z. J., Q. 5, ex offo o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

Súd z v e r u j e maloletú D. C., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Otec je povinný platiť výživné na maloletú D. v sume 90,- eur mesačne vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 18.04.2013 bol tunajšiemu súdu doručený návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa matka maloletej domáhala nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti s tým, že ju bude zastupovať a spravovať jej majetok a otca zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 150 eur mesačne, ktorú matka považovala za zodpovedajúcu aktuálnym zárobkovým možnostiam a schopnostiam oboch rodičov ako aj aktuálnym odôvodneným potrebám maloletej dcéry.

Návrh bol odôvodnený tým, že od 23.03.2013, kedy otca vykázali policajti zo spoločného bytu, matka nevie, čo sa s ním deje. Dozvedela sa, že je vo väzbe a bola vypočutá policajtni z kriminálky, po tom, čo ju po predchádzajúcom neznesiteľnom dlhoročnom spolužití 23.03.2013 fyzicky napadol, v dôsledku čoho spadla a zlomila si členok. Matka je teda v súčasnosti práceneschopná. Zatiaľ musí ležať, pretože sa jej rana nedobre hojí a je možné, že bude potrebná reoperácia. Poberá iba nemocenskú dávku a rodinné prídavky. Manžel zvykol platiť viac nákladov na domácnosť. Pracoval ako sústružník v rámci kovovýroby pre spoločnosť Korep, kde dosahoval príjem cca 705 eur mesačne. Situácia matky je momentálne taká zlá, že si musela vziať materiálnu pomoc vo forme jedla, lebo nemá žiadne finančné prostriedky. Dcéra sa

hanbí ísť do školy, lebo nemá na desiatu. Peniaze sa snaží získať cez známych, s čím má však problém vzhľadom na slabé sociálne väzby kvôli správaniu sa otca počas ich spolužitia. Kvôli sociálnym dávkam potrebuje predložiť potvrdenie o vzatí do väzby, ktoré však zatiaľ nemá. Náklady na výživu maloletej vyčíslila na sumu 185 eur, pričom do nich nezarátala náklady na bývanie (190 eur), UPX (16,60 eur) a energie (plyn 5 eur a elektriika).

Súd uznesením č.k. 20P 103/2013-18 zo dňa 14.05.2013 nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého je otec od 14.05.2013 povinný platiť na výživu maloletej D. C., nar. XX.XX.XXXX sumou 90,- eur mesačne, ktoré výživné je zročné vopred, do 15 dňa v každom mesiaci, na ktorý sa poskytuje k rukám matky maloletej a to až do vykonateľnosti meritórneho rozhodnutia v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností voči maloletej, ktoré bude na tunajšom súde začaté z úradne povinnosti a vo zvyšku návrh zamietol. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.06.2013 a vykonateľnosť 17.05.2013.

Uznesením č.k. 20P 188/2013-4 zo dňa 17.06.2013 začal tunajší súd ex offo konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej D..

Matka žiadala otca zaviazat' výživným v sume 150 eur mesačne, keďže v dôsledku zranenia, ktoré jej spôsobil, momentálne poberá rodinné prídavky na maloletú a nemocenské v sume cca 180 eur mesačne. Vzhľadom na túto finančnú situáciu nie je schopná platiť poplatky súvisiace s užívaním bytu, potravinovú pomoc jej s maloletou poskytujú z Mestskej časti a z nadácie L.. Rovnako jej pomáhajú susedia. S maloletou má náklady súvisiace s jej školskou činnosťou i zdravotným stavom, keď dcéra nosí okuliare. V konečnom dôsledku súhlasila s výškou výživného 90 eur mesačne, nakoľko si je vedomá, že otec momentálne nebude schopný ňou navrhovanú sumu platiť. Jej zdravotný stav je naďalej zlý, keď jej diagnostikovali diabetes, má ťažkosti s chrbticou a podľa prognóz lekárov ju asi neminie dialýza. Celkovo sa cíti zle, má závraty a dobre nevidí.

Otec bol vypočutý v Z. a Z. dňa 29.10.2013 kedy uviedol, že súhlasí so zverením maloletej D. do osobnej starostlivosti matky, s výškou výživného 150 eur mesačne nesúhlasil, nakoľko to nemá z čoho platiť. Vzhľadom na túto skutočnosť žiadal určiť výživné v najnižšej možnej miere. Je vo väzbe, preto sa na výžive dcéry nepodieľa. Pokým nebol vo väzbe všetko platil on a o dcéru sa riadne staral.

Kolízny opatrovník navrhol zveriť maloletú do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok a otca navrhol zaviazat' výživným sumou 90,- eur mesačne odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, nakoľko touto sumou je už otec zaviazaný predbežným opatrením, ktoré je stále v platnosti.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že rodičia sú manželia, otec bol dňa 26.03.2013 vzatý do väzby. Bol zamestnaný vo firme KOREP, s.r.o., kde jeho čistý priemerný mesačný príjem za obdobie od 04/2012 - 03/2013 dosiahol 729,- eur. Zamestnávateľ oznámil súdu, že pracovný pomer bol ukončený dohodou na žiadosť otca. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 1T 104/2013-259 zo dňa 20.11.2013 bol otec uznaný vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania, zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby a prečinu útoku na verejného činiteľa, za čo je odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 5 rokov a súd mu uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Z výpovede otca súd zistil, že ukončil SOU bez maturity s výučným listom v odbore strojár. Má trvalo zvýšené náklady súvisiace so zdravotným stavom, keď vo februári 2013 mal pri prerábke bytu príhodu, pre problémy so srdcom berie lieky, za ktoré dopláca cca 10 eur mesačne. Otec ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá.

Matka taktiež ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá, je v pracovnom pomere vo firme X WEAR BETA, s.r.o., kde jej čistý priemerný mesačný zárobok za obdobie od 07 - 12/2012 dosiahol 295,65 eur a v roku 2013 mala vyplatených v januári 64,04 eur a v marci 328,35 eur netto. Od 25.03.2013 je trvale práceneschopná a vyplácané má dávky nemocenského poistenia v priemernej sume 186,80 eur mesačne, tiež poberá prídavky na dieťa. Náklady súvisiace s jej dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom nepreukázala.

Býva s maloletou v 3-izbovom byte patriacom do BSM, kde vzhľadom na terajšiu nepriaznivú finančnú situáciu nie je schopná platiť poplatky súvisiace s užívaním tohto bytu a je odkázaná na potravinovú pomoc z Mestskej časti ako aj z nadácie L..

Mal. D. je vo veku 12 rokov, navštevuje 7. Ročník ZŠ. Nosí okuliare, pričom posledné jej v minulosti kúpil otec, navštevuje školskú psychologičku vzhľadom na to, že zle znáša dlhodobé nepriaznivé pomery v rodine. Podľa udania matky si fyzicky ubližuje rezaním tela. Krúžky nenavštevuje žiadne.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenie § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Pod odôvodnenými potrebami oprávneného, teda maloletého dieťaťa je nutné rozumieť potreby základné, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky, okuliare a pod., ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru.

Možnosti a schopnosti povinného, teda rodiča, na ktorého je dieťa výživou odkázané, sú dané jednak jeho vzdelaním, povoláním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činnej osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii.

Vykonaným dokazovaním mal súd jednoznačne preukázané, že rodičia maloletej spolu nežijú a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností sa nedohodli. Súd vo veci konal ex offa a zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. V starostlivosti matky súd nezistil žiadne závary alebo nedostatky. Otca zaviazal výživným od právoplatnosti tohto rozhodnutia v sume 90,- eur mesačne a takto určenú výšku výživného považuje v súčasnom období za určenú na dolnej hranici vzhľadom na skutočnosť, že otec je momentálne vo VTOS a teda nezodpovedajúcu veku a odôvodneným potrebám maloletej. Náklady na výživu maloletej matka vyčíslila sumou 185,- eur mesačne bez zarátania nákladov na bývanie. Pri určení výšky výživného súd vychádzal zo zárobku, ktorý otec dosahoval u posledného zamestnávateľa pred jeho vzatím do väzby. Súd nemohol prihliadnúť na žiadosť otca určiť jeho vyživovaciu povinnosť v najnižšej možnej miere, nakoľko skutočnosť, že je vo VTOS si spôsobil sám vlastným zavinením (§75 ods. 1 Zákona o rodine).

Matka je v mimoriadne ťažkej finančnej situácii, keď je dlhodobo od 25.03.2013 práceneschopná, poberá len dávky nemocenského poistenia a nie je schopná si zvýšiť svoj príjem. Súd otca zaviazal výživným odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, nakoľko predbežným opatrením mu je už uložená povinnosť platiť výživné na maloletú v sume 90 eur mesačne a toto rozhodnutie je naďalej v platnosti. Matka v konečnom dôsledku s výškou výživného 90 eur mesačne súhlasila.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v troch vyhotoveniach, na Krajský súd v Bratislave, cestou podpísaného súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný nebude dobrovoľne plniť povinnosť, uloženú mu vo vykonateľnom rozsudku, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.